

Nr 23.

Ankom till Riksdagens kansli den 10 maj 1912 kl. 11 f. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion angående förlängd funktionstid för landstingsmän och eventuellt för stadsfullmäktige.

Närvarande: Herrar Bonde, Branting, Trygger, Clason, Bellinder, Hellberg, Ekman, von Geijer, Mannheimer, Kjellén, Wavrinsky, Sehlin, Jansson i Djursåtra, Ericsson, Nilsson, Nyström, Edén, Larsson från Vesterås, Magnusson och Larsson i Säby.

I en inom Första kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 18, har herr *Clason* föreslagit, »att Riksdagen för sin del ville besluta sådana ändringar i gällande kommunalförfattningar, att funktionstiden för landstingsmän och eventuellt för stadsfullmäktige måtte blifva sexårig, med omval för hälften hvar tredje år».

Till stöd för detta förslag har motionären åberopat motiveringen till den af honom väckta motionen nr 17 i Första kammaren, hvilken finnes återgifven i utskottets utlåtande nr 22.

*Utskottets
yttrande.*

De skäl, som af utskottet uti det ofvan åberopade utlåtandet nr 22 blifvit anförda emot en förlängning af valperioderna för riksdagens Andra kammar, hafva enligt utskottets uppfattning i hufvudsak enahanda betydelse, då det gäller att bedöma det föreliggande förslaget. Den politiska karaktär, som jämte egenskapen af att vara en kommunal representation tillkommer landstingen och stadsfullmäktige uti de städer, som själfva hafva att utse ledamöter i riksdagens Första kammar, måste nämligen göra det önskligt, att dessa valmanskårer i möjligaste mån måtte vara ett uttryck af den vid valens förrättande rådande folkmeningen, utan att rubba den kontinuitet som erfordras för de kommunala angelägenheternas följdriktiga handhafvande. Det är för öfrigt att härvidlag be-

märka, att någon möjlighet att genom upplösning och vädjande till de ursprungliga väljarna förvissa sig om att så är förhållandet ej beträffande dessa representationer föreligger.

Utskottet anser sig böra erinra därom, att den nu gällande likformigheten med afseende på funktionstiden för samtliga kommunala representationer helt nyligen blifvit införd. Redan vid de ursprungliga kommunalförfattningarnas utfärdande fastställdes funktionstiden för stadsfullmäktige i samtliga städer utom Stockholm, för kommunalfullmäktige och kommunalnämnder till fyra år, för landstingen infördes sådan ordning i sammanhang med den senaste rösträtsreformen år 1909 och för stadsfullmäktige i Stockholm först genom lagen den 9 juni 1911. Samtliga dessa representationer undergå dock succesiv omsättning, då halfva antalet ledamöter hvartannat år är underkastadt omval. Till följd af den bestämmelsen att inom de olika landstingsområdena valkretsarna äro delade i tvenne grupper, som turvis gå till val, förekommer inom samma valkrets val af landstingsmän endast hvar fjärde år, i stället för såsom förr var förhållandet hvarje år, emedan då halfva antalet landstingsmän inom hvarje valkrets var underkastadt omval hvartannat år. Den af motionären påpekade olägenheten af alltför tätt på hvarandra följande val och därmed förenade valstrider är alltså särskildt hvad valen till landstingen beträffar redan i väsentlig mån undanröjd. Val till stadsfullmäktige förekomma visserligen fortfarande hvartannat år inom samma valkrets, då halfva antalet af dess representanter skall förnyas, men dessa val hafva endast i Stockholm och i öfriga fyra städer, som hafva att utse egna representanter i Första kammaren, någon politisk karaktär.

Då således förändringar i den riktning, motionären åsyftar, så nyligen blifvit vidtagna, att någon erfarenhet om verkningarna däraf ej ännu kan föreligga, har utskottet redan på denna grund funnit sig sakna anledning att föreslå en ytterligare förlängning af valperioderna för landstingsmän och stadsfullmäktige.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att herr Clasons ifrågavarande motion icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 maj 1912.

På utskottets vägnar:

CARL CARLSON BONDE.

Reservationer:

af herrar *Trygger* och *Kjellén* mot viss del af motiveringen;
af herr *Clason*.
